

**FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN**

November 2023

**Rigsrevisionens notat om
beretning om**

SKATs kontrol og vejledning på toldområdet

Opfølgning i sagen om SKATs kontrol og vejledning på toldområdet (beretning nr. 7/2017)

13. oktober 2023

RN 1119/23

I. Baggrund og konklusion

1. Rigsrevisionen følger i dette notat op på sagen om SKATs kontrol og vejledning på toldområdet, som blev indledt med en beretning i 2017. Opfølgningen sker med henblik på at vurdere, om Skatteministeriets initiativer adresserer den kritik, der fremgår af Statsrevisorernes bemærkninger og Rigsrevisionens beretning. Vi har tidligere behandlet sagen i notater til Statsrevisorerne af 20. marts 2018, 5. november 2020 og 22. marts 2022.

2. Beretningen handlede om, hvorvidt det daværende SKATs kontrol og vejledning i tilstrækkelig grad bidrog til at sikre, at borgere og virksomheder betaler den korrekte told. Undersøgelsen var afgrænset til kontrollen med legal vareimport fra lande uden for EU. Toldområdet er siden 2018 blevet forvaltet af Toldstyrelsen.

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, fandt de det utilfredsstillende, at SKAT ikke havde tilrettelagt og gennemført en effektiv toldkontrol af den legale vareimport, og at SKATs vejledning af borgere og virksomheder var utilstrækkelig.

Konklusion

Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at Toldstyrelsen har etableret en løsning, så styrelsen risikovurderer alle særligt farlige varer. Der er tale om en midlertidig løsning, indtil Toldstyrelsen implementerer et nyt kontrol- og risikosystem i 2024, der også skal håndtere risikovurderinger af særligt farlige varer. Risikovurderingerne lever efter Toldstyrelsens vurdering op til EU's krav. Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at denne del af sagen kan afsluttes.

Rigsrevisionens opfølgning viser, at Toldstyrelsens nye it-system, som skal understøtte en mere effektiv kontrol af vareimport, ikke er implementeret endnu.

Rigsrevisionen vil fortsat følge udviklingen og orientere Statsrevisorerne om:

- Toldstyrelsens arbejde med at forbedre it-understøttelsen af toldkontrollen, herunder styrelsens metoder for udtagning og gennemførelse af toldkontroller.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

II. Status på sagen

4. På baggrund af beretningen og Statsrevisorernes bemærkninger har vi fulgt op på følgende punkter:

Et opfølgingspunkt afsluttes, når Statsrevisorerne på baggrund af indstilling fra Rigsrevisionen vurderer, at myndighedernes initiativer er tilfredsstillende.

Opfølgingspunkt	Status
1. Toldstyrelsens arbejde med at imødekomme Europa-Kommissionens kritik fra 2010 af SKATs lave kontrolniveau og manglende gennemførelse af tilfældige kontroller.	Afsluttet i forbindelse med notat til Statsrevisorerne af 5. november 2020.
2. Toldstyrelsens arbejde med at forbedre SKATs risikobaserede kontrol gennem mere systematisk anvendelse af data, herunder data om resultater og effekter af den udførte kontrol.	Afsluttet i forbindelse med notat til Statsrevisorerne af 5. november 2020.
3. Toldstyrelsens arbejde med at idriftsætte den it-understøttede risikovurdering af import af varer, der har en særlig farlig karakter.	Behandles og afsluttes i dette notat.
4. Toldstyrelsens arbejde med at øge anvendelsen af sanktioner, herunder anvendelsen af administrative bøder over for virksomheder, der i gentagne tilfælde har fejl i fortoldningen.	Afsluttet i forbindelse med notat til Statsrevisorerne af 22. marts 2022.
5. Toldstyrelsens arbejde med at forbedre it-understøttelsen af toldkontrollen, herunder Toldstyrelsens metoder for udtagning og gennemførelse af toldkontroller.	Behandles i dette notat og følges fortsat.
6. Toldstyrelsens arbejde med at forbedre vejledningen om toldreglerne på skat.dk og følge op på udviklingen i brugertilfredsheden på toldområdet på skat.dk.	Afsluttet i forbindelse med notat til Statsrevisorerne af 5. november 2020.

III. Skatteministeriets initiativer

5. Vi gennemgår i det følgende Skatteministeriets initiativer i forhold til de udestående opfølgingspunkter.

6. Opfølgningen er baseret på materiale fra Skatteministeriet og Toldstyrelsen, skriftlig korrespondance og møder. Materialet består af redegørelser og dokumentation for Toldstyrelsens initiativer.

Toldstyrelsens arbejde med at idriftsætte den it-understøttede risikovurdering af import af varer, der har en særlig farlig karakter

Toldstyrelsen har etableret en midlertidig løsning frem mod implementeringen af et nyt kontrol- og risikosystem og foretager nu risikovurderinger af særligt farlige varer. Risikovurderingerne lever efter Toldstyrelsens vurdering op til EU's omfangs- og indholdsmæssige krav. Dette finder Rigsrevisionen tilfredsstillende og vurderer derfor, at denne del af sagen kan afsluttes.

7. Statsrevisorerne bemærkede, at SKATs kontrol med importvarer, der havde en særlig farlig karakter i forhold til borgernes sikkerhed og sundhed, var utilstrækkelig.

8. Transportører er forpligtede til at oplyse Toldstyrelsen om særligt risikofyldte importvarer. Det fremgik af beretningen, at SKAT ikke havde et risikosystem, der kunne udtage særligt farlige varer til kontrol, fx fyrværkeri, kemikalier og våben, som kan udgøre en trussel mod borgernes sundhed og sikkerhed. Det fremgik også af beretningen, at SKAT kun risikovurderede 0,8 % af de importvarer, der potentielt kunne udgøre en sikkerheds- og sundhedsrisiko, selv om EU stiller krav om, at alle disse varer skal risikovurderes.

9. Skatteministeren oplyste i sin redegørelse til beretningen, at ministeriet forventede at idriftsætte den nødvendige systemunderstøttelse til risikovurdering af særligt farlige varer i 1. kvartal 2018. Det skulle ske i form af et sikret it-system, som kunne håndtere og risikovurdere på baggrund af bl.a. klassificerede informationer om importerede varer af særlig farlig karakter. På baggrund af disse informationer skulle it-systemet risikovurdere varer ud fra et sæt af kriterier, som var defineret af EU.

Det sikrede it-system blev idriftsat i 2018, hvor en række af, men ikke alle, EU-kriterierne var blevet indlæst i systemet. Implementeringen af de resterende kriterier har været forsinket som følge af tekniske udfordringer og hjemsendelse af offentligt ansatte i forbindelse med COVID-19-pandemien. Ved Rigsrevisionens seneste opfølgning i 2022 oplyste Skatteministeriet, at it-systemet forventedes fuldt idriftsat i januar 2023.

10. Skatteministeriet oplyser nu, at nogle af EU-kriterierne fortsat ikke er indlæst i det sikrede it-system på grund af tekniske udfordringer. It-systemet er derfor endnu ikke fuldt idriftsat. Derudover oplyser ministeriet, at data i det sikrede it-system er af meget lav kvalitet.

11. Mens Toldstyrelsen har udviklet det sikrede it-system, har styrelsen suppleret sin risikovurdering af varer af særlig farlig karakter med vurderinger i det almindelige risikovurderingssystem.

Toldstyrelsen opererer altså med 2 systemer til risikovurderinger, som supplerer hinanden. Først risikovurderer styrelsen varerne i det sikrede it-system på baggrund af ét sæt oplysninger og dernæst i det almindelige risikovurderingssystem, der er baseret på et andet sæt oplysninger.

Toldstyrelsen vurderer, at ordningen, hvor særligt farlige varer risikovurderes i de 2 systemer, på nuværende tidspunkt lever op til EU-kriterierne for risikovurderinger af særligt farlige varer. Derudover oplyser styrelsen, at udfordringerne med EU-kriterierne har betydet, at udbyttet af risikovurderingerne i det sikrede it-system har været begrænset, mens udbyttet af vurderingerne i det almindelige risikoanalysesystem har været væsentligt højere. Af disse årsager, og fordi de 2 systemer skal erstattes af et nyt kontrol- og risikostyringssystem (KRS) i 2024, har Toldstyrelsen valgt at stoppe implementeringen af de udestående kriterier i det sikrede it-system. Udviklingen af KRS behandles i det følgende afsnit.

Vores opfølgning viser, at Skatteministeriets løsning i al væsentlighed dækker EU-kriterierne. I forbindelse med opfølgningen har Rigsrevisionen gennemgået dokumentation for Skatteministeriets anvendelse af det almindelige risikovurderingssystem og det sikrede it-system som en midlertidig løsning frem til implementeringen af KRS. Henset til den korte periode til implementeringen af KRS vurderer vi, at denne del af sagen kan afsluttes.

Toldstyrelsens arbejde med at forbedre it-understøttelsen af toldkontrollen, herunder Toldstyrelsens metoder for udtagning og gennemførelse af toldkontroller

Rigsrevisionens opfølgning viser, at Toldstyrelsens nye kontrol- og risikostyringssystem (KRS) til understøttelse af mere effektiv kontrol af importvarer fortsat er under udvikling. Udviklingen følger en tidsplan, som er fastlagt af Den Europæiske Kommission, og KRS forventes implementeret i oktober 2024.

Rigsrevisionen vil fortsat følge Toldstyrelsens arbejde med at forbedre it-understøttelsen af toldkontrollen, herunder Toldstyrelsens metoder for udtagning og gennemførelse af toldkontroller.

12. Statsrevisorerne bemærkede, at SKATs toldkontrol var for ineffektiv, bl.a. på grund af mangelfuld it-understøttelse.

13. Det fremgik bl.a. af beretningen, at SKAT ikke kunne sammenholde virksomhedernes elektroniske angivelser i toldsystemet med de angivelser, som SKAT modtager elektronisk fra transportørerne.

14. Toldstyrelsen oplyser, at styrelsen i samarbejde med Udviklings- og Forenklingstyrelsen udvikler et nyt kontrol- og risikostyringssystem (KRS) for at forbedre it-understøttelsen af toldkontrollen. Formålet med systemet er bl.a. at opnå bedre data-kvalitet i importangivelserne og dermed styrke risikovurderingerne og udvælgelsen af sager til kontrol. Systemet skal efter planen være færdigudviklet og fuldt implementeret i oktober 2024. KRS er en del af Den Europæiske Kommissions udrulning af *import control system 2*, der er et fælleseuropæisk system til toldkontrol. Det er derfor en bunden udviklingsopgave.

15. Vores opfølgning viser, at Toldstyrelsen har idriftsat 2 elementer af KRS, der bl.a. vedrører kontrol af post- og kurerforsendelser. Frem mod oktober 2024 udestår idriftsættelsen af yderligere 4 elementer, som dækker kontrol af varer, der kommer til landet via bl.a. fly-, skibs- og vejtransport.

16. Hele sagen kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

Birgitte Hansen